

zák. č. 221/24 ve znění zák. 184/28 Sb., že pojištění pro případ nemoci vzniká dnem, kdy pojištěnec počal vykonávat práci nebo služby pojištěním povinné. Stížnosti nebylo lze přisvědčiti.

Příhláška jest pro pojišťovnu směrodatným faktorem pro stanovení podmínek, způsobu a rozsahu pojištění. Pojišťovna nejenom že nemá zákonného závazku, nemá často ani možnosti, aby přezkoušela správnost došlé přihlášky, zejména v tom směru, zda došlo mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, v přihlášce jmenovaným, k založení pracovního poměru; bude jí zpravidla spokojiti se přihláškou a podle toho zařídí další svůj postup. Je-li tomu tak, jest v přihlášce spatřovati závazné prohlášení zaměstnavatele, že tu jest pracovní (služební) poměr, podléhající pojistné povinnosti (srov. Boh. A 4757/25, 7938/29, stejně i Budw. A 4183/06). Právem proto mohla pojišťovna v přihlášce, podané beze vší výhrady, spatřovati závazné uznání pracovního poměru, podléhajícího pojistné povinnosti tak, jak jest v přihlášce uveden a jest tedy spatřovati v přihlášce pro zaměstnavatele závazné uznání i dne vstupu do zaměstnání, jak v přihlášce byl udán.

Spokojí-li se pojišťovna s tímto prohlášením, pak podporuje nemocného člena podle zákonných či statutárních předpisů tak, jak to má na mysli cit. § 20 odst. 2. Pokud nejde o úpravu pojistného poměru pro futuro, nýbrž o posouzení právních účinků, plynoucích z přihlášky pro praeterito, nemůže zaměstnavatel, jenž přihláškou svou zavázal pojišťovnu k plnění nemocenských podpor, odvrátiti právní následky svého vlastního projevu tvrzením, že zaměstnanec začal s vykonáváním prací později než v ten den, který na přihlášce jako den vstupu do zaměstnání byl udán.

Jelikož jest pak nesporno, že v přihlášce jest uveden jako den vstupu do zaměstnání 1. prosinec 1929, nemohl nss shledati nezákonným, když žal. úřad vyslovil, že mezi jmenovanými byl založen podle § 2 odst. 1 cit. zák. pojistný poměr dnem 1. prosince 1929 a že pak přihláška se stala po uplynutí zákonné lhůty a když již nastal pojistný případ, v důsledku čehož stihá st-lku povinnost podle § 20 odst. 2, kdyžťe stížnost nepopírá, že přihláška byla učiněna až 9. prosince 1929 po onemocnění T.-ové.

Je-li tomu tak, nemusil se nss zabývati námitkami stížnosti, čelícími proti dalšímu obsahu nař. rozhodnutí, neboť i kdyby po této stránce stížnost měla pravdu, nemohla by míti úspěchu, když i pak nař. rozhodnutí zůstává opřeno o shora uvedený důvod, stížností nevyvrácený.

Č. 11.655.

Učitelstvo: Zařazením učitele do požitků hodnotných tříd ani jeho převodem do platů podle zák. č. 104/1926 Sb. není založen definitivní poměr služební.

(Nález ze dne 10. ledna 1935 č. 23.672/34.)

V ě c: P. Jan H. v N. proti ministerstvu školství a národní osvěty o vrácení přeplatku na kongrué.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: — — — — — Nař. rozhodnutím bylo vysloveno, že st-I je povinen vrátiti zálohy na kongruu, které přijímal jako nadační kaplan v N., za dobu od 1. ledna 1926 do 31. července 1930 v částce 64.137 Kč z toho důvodu, že byl již od 1. ledna 1925, tedy přede dnem 1. ledna 1926, jakožto dnem účinnosti zák. č. 122/1926 Sb., definitivním učitelem náboženství bez určení služebního místa na německé občanské škole dívčí v N. Jako takový měl stálý příjem ve smyslu § 18 vl. nař. č. 124/1928 Sb. a v důsledku toho neměl nároku na platy podle cit. zák. vůbec. Neměl se tedy ucházeti o zálohu na kongruu a učinil-li tak a neuvedl ve své přihlášce ze 4. listopadu 1926, že je katechetou, zavinil sám, že mu byla neprávem vyplácena záloha na doplněk kongruy.

Ve stížnosti obrací se st-I především proti předpokladu žal. úřadu, že v kritické době byl definitivním katechetou a dovozuje, že se přihláškou ze 4. listopadu 1926 právem ucházel o kongruový doplněk, ježto v době té obstarával pouze provisorně vyučování náboženství a příslušná odměna nebyla stálým příjmem ve smyslu kongruového zákona. O provisorním charakteru svědčí ostatně i ta skutečnost, nař. rozhodnutím výslovně doznaná, že st-I nebyl o jeho definitivním ustanovení učitelem náboženství doručen žádný dekret, ba nebyly mu doručeny ani výnosy zšr-y, v nař. rozhodnutí uváděné. Stížnost pak dodává, že dekret o st-lově definitivě vydán byl teprve po nař. rozhodnutí výnosem zšr-y z 5. listopadu 1931 a byla mu jím teprve ex post přiznána definitivita od 1. listopadu 1927. Za těchto okolností soudí st-I, že se právem o kongruu ucházel a ji zálohově pobíral, takže nemůže býti záloha ta od něho zpět požadována, zvláště když nadále vykonává jako řádný duchovní duchovní správu ve španělském kostele v N.

Nss uznal stížnost důvodnou.

Ke svému výroku dospívá žal. úřad na základě zásadního předpokladu, že st-I byl již přede dnem 1. ledna 1926 definitivním učitelem náboženství. Otázku, zda st-I byl v kritické době definitivně ustanoveným učitelem náboženství na první německé dívčí občanské škole v N., řešil si žal. úřad — který ovšem je současně i nejvyšším úřadem školského dozoru — v daném případě jako úřad kultový, nikoli tedy autoritativně, nýbrž toliko jako otázku prejudiciální pro daný sporný případ kongruový. Proto také příslušný závěr úřadu může tvořiti toliko součást skutkové podstaty, ze které žal. úřad při řešení otázky, zda kongruové zálohy byly neprávem pobírány, vycházel. V tomto směru opírá žal. úřad svůj předpoklad o definitivě st-lově jako učitele náboženství o skutečnost, že byl st-I 1. říjnem 1925 zařazen do požitků hodn. tříd a že při převodu do nových platů podle učitelského zák. č. 104/1926 Sb. byl mu poukázán plat definitivních učitelů náboženství na občanských školách. Avšak tyto momenty nemohou ještě samy o sobě ospravedlňovati předpoklad žal. úřadu o definitivním ustanovení zvláštním učitelem náboženství.

Ve smyslu § 4 vl. nař. č. 473/1919 Sb., jímž provedena byla na základě zák. č. 205/1919 Sb. změna § 48 zák. o školách národních, platí o ustanovení učitelů náboženství nadále dosavadní předpisy ve smyslu

§ 6 odst. 2 zák. č. 48/1868 ř. z. Podle ustanovení § 3 zák. z 20. června 1872 č. 86 ř. z. ve znění zák. ze 17. června 1888 č. 99 ř. z. má se za obstarávání vyučování náboženství na vyšších třídách více než trojtřídní obecné školy nebo na škole měšťanské poskytnouti buď remuneratione, aneb má býti ustanoven za tím účelem zvláštní učitel náboženství. Pokud jde o práva k obsazení míst učitelů náboženství spojených s platem nebo remunerationí a pokud jde o postup, který je při tom dodržovati, mají ve smyslu § 6 cit. zák. platiti tytéž předpisy, které platí pro světská místa příslušných škol. Nedoznaly tedy předpisy platné po této stránce před převratem ani později změny a platí tudíž o zvláštních učitelích náboženství zásadně i předpisy § 50 škol. zák. č. 62/1869 ř. z. o obsazování těchto učitelských míst a přirozeně i sem spadající předpisy zem. zákonodárství, tedy i mor. zem. zák. č. 18/1870 z. z. o právních poměrech učitelstva a následujících zákonů k tomu se vztýčících (zák. paritního č. 274/1919 Sb., zák. č. 251/1922 Sb. a učit. zák. č. 104/1926 Sb.).

Postavil-li však stávající právní řád zvláštní učitele náboženství, pokud jde o jejich služební a právní poměry, na roveň učitelům světským, pak musí i ohledně založení jejich služebního poměru býti směrodatnými ony předpisy, které upravují stejnou otázku u učitelů světských. Za takovou normu nutno zvláště pak považovati i ustanovení § 19 zák. č. 104/1926 Sb., podle něhož propůjčení učitelského místa je odvislo od doručení školními úřady řádně vyhotoveného dekretu, kterýžto dekret je také zásadně směrodatným pro posuzování charakteru i služebního poměru příslušné učitelské osoby a pro způsob jejího ustanovení. Tento zákonný požadavek založení služebního poměru a jeho charakteru nemůže se zřetelem na kogentní povahu cit. zák. ustanovení býti nahrazen konkludentními opatřeními školních úřadů. Mýlí se proto žal. úřad, jestliže zařazení st-lovo do požitků hodn. tříd, pokud se týče jeho převod do platů učit. zák. z roku 1926, považuje za znaky založení definitivního služebního poměru a jestliže na těchto skutečnostech staví svůj závěr ohledně definitivního ustanovení st-lova ve službě učitelské.

Žal. úřad vycházel tedy při řešení prejudiciální, předběžné otázky definitivního ustanovení st-lova jako zvláštního učitele náboženství z nesprávného právního názoru a jeví se tudíž proto i jeho závěr v této otázce, na němž jako na skutkovém podkladě založil vlastní výrok ohledně nároku na zálohová pobírání kongruálních požitků, vadným. Pak ovšem jest i předpoklad žal. úřadu, že st-l měl z titulu svého definitivního ustanovení ve školní službě stálý příjem ve smyslu § 18 nař. č. 124/1928 Sb. a že neohlášením příjmů plynoucích z tohoto definitivního ustanovení zavinil, že mu kongruové zálohy byly neprávem přiznány a vypláceny, rovněž vadným, následkem čehož musilo býti nař. rozhodnutí zrušeno podle § 6 zák. o ss, aniž se mohl nss zabývatí otázkou, zda v tom, že st-l neuvedl v kongruové přihlášce požitky jako učitel náboženství v prozatímní vlastnosti, dlužno spatřovati zavinění a tím i další důsledky takového zavinění, či nikoli.

Č. 11.656.

O b e c n í p o p l a t k y: Osvobození vojenských budov (kasáren) od poplatku kanalisačního.

(Nález ze dne 10. ledna 1935 č. 24.497/34.)